

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

6. Neminem ob status impedienda ab amando Deo excludi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

mittimus, ut videat Deum? conscientiam suam attendat, & ibi videt Deum. Vult eum fortè videre sedentem in calo? habeat charitatem, & in eo habitat sicut in calo.

Aspiremus ergo ad Amorem tantæ felicitatis parentem, & corde potiùs quàm voce ingemimus vota his verficulis memoria causa conclusa.

15.
Eftus incen-
fæ chari-
tatis.

Animus meus te, mi Deus, solùm

aspicit,

Solumq; te suspirioſus respicit,

Et quidquid infra, quidquid extra
deſpicit,

Tu ſolus illum ter beatè reſpicis,

Boniq; compotem affluenter efficit,

Suprag; ſpem, ſuprag; vota perficit;

Quia ſolus intima, intime, intimus
afficit.

Si querit aliud, continenter deſicit;

Si querit unum Te, evidentè proſi-
cit:

Amoris illi viſcus alieni officit,

Dum fraudulenter mentis alas in-
ſicit:

Mibi ergo amorem datum, & tum
ſufficit.

CAPUT VI.

*Neminem ob ſtatus impedi-
menta ab amando Deo
excludi.*

1.
Ab amore **N**on puto hinc audiendos non-
nullos, qui ob ſui ſtatus oc-

cupationes à divini Amoris exer-
citatione excuſari ſe poſſe arbi-
trantur. Primò libero arbitrio

Dei nemo
impedi-
tur.

poller quilibet, & voluntatis ſuæ,
ac amoris dominus eſt, & cui vult
illum donat, nec cujuſquam pre-
cibus, imperio, violentiâ ab hac
donandi libertate deturbari po-
teſt. Deinde diverſitatem ſtatuum
& officiorum ad conſervationem
ſocietatis humanæ & Reip. bo-
num, Deo auctore, & promotore,
à viris Sapientibus inductam arbi-
tror. Quis verò eſt tam hebes, ut
exiſtinet aliquid, quod rei tam
ſanctæ, amoris ſcilicet divino exer-
cendo impedimentũ adferat, à ſu-
prema Mente proſectum eſſe?
Non eſt officij aut ſtatus defectus,
ſed voluntatis, quæ timore aut a-
more ſui ſeducta, & honorum, aut
voluptatis, aut lucri abrepta ille-
cebris, aliud quàm Deum Dei que
amorem in occupationibus ſuis
conſectatur. Quid impedit homi-
nem, dum negotiorum æſtus fer-
vet, quàm maxime velut Navar-
chum ad clavum ſedere, & curſum
ſuum ad eum portum dirigere,
quem illi præfixit Deus? Quis du-
bitat divinam Providentiam, in
tam variâ tamque diſtinctâ offi-
ciorum inter homines diſtribu-
tione unicam ſuam gloriam ſpe-
ctâſſe? Mutua illa opificum inter
ſe dependentia, quâ tu meâ operâ
indiges, & ego viciffim tuâ, mira-
bili nexu Reip. membra inter ſeſe

D 3 deyin-

devincit, & ad mutuum amicitiam Dei que gloriam & amorem viam sternit, præsertim si membra illa in eum colliment scopum, quem in eorum admirabili symmetria spectavit Deus; sed ad singularia descendamus.

2.
Non pau-
per.

Pauperum primò ac mendicorum occurrit miseranda conditio, quos censebit aliquis tantâ sublevandæ inopiæ sollicitudine detineri, tot mentis aberrationes pati, ut de debito Amoris Deo solvendo, vix cogitationem suscipere posse videantur. Sed nihil minùs: an non in amandi facultate pares sunt pauper & dives? an non uterque fontem Amoris apertum habet in pectore, cujus aquas sursum deorsumque pro libito potest emitte, & actionum floribus alendis subministrare? Dicamus potiùs, Amori sancto minùs obesse paupertatem, quàm divitias, cum hæc amorem proprium ejus hostem suâ illecebrâ foveant, & corroborent, plurimumque Amori divino detrimenti adferant, quo factum ut non pauci illas à se prorsùs abdicarint, ut Amoris sancti exercitationibus locum darent.

O si liceret intueri, non tantùm sub Religiosæ paupertatis pallio, sed etiam sub mendicabulorum vilibus lacernis, & paleâ, in qua jacent, quanti amoris ignes flammis occultis ardeant, quàm divina sæpè incendia in tuguriolis illis deli-

tescant, Amorem sanctum ab rebus externarum inopiâ incrementum potiùs, quàm impedimentum accipere diceremus.

Ad quod charitatis culmen evectus erat famosus ille Thauleri mendicus; quem spirabat amorem ille in platea jacens, & cum morte potiùs, quàm cum egestate conflictans in vitis Patrum memoratus Dei servus, cujus animam nimis diu tardantem in corpore duo Genij de cælo delapsi ad egressum invitant? Quid sanctum Alexium commemorem, qui dum suorum mendicabuli specie fallit oculos, & mundo illudit, habeturque à famulis paternæ domus vilissimi mancipij loco, lampas tamen erat sub veteramenti abscondita & amoris divini flammis ita succensa, ut non urbem modò, sed orbem suis radiis illustrârit.

Sed fortassis audiendi erunt opifices, eorumque admittenda excusatio, dum se laborum assiduitate, & corporum fatigatione ab amoris divini exercitatione arceri aiunt, testemque experientiam appellant: sed falluntur & fallunt: non impedit amorem labor, sed amore juvatur, & fit levior. Sanctum Josephum amantissimum Jesu nutritium fabrum opificio, S. Paulum Pelletarium, germanos fratres Crispum & Crispinianum arte sutores, S. Alexandrum Carbonarium, Homobonum Sartorem

3.
Docet hoc
Thauleri
mendicus.

4.
Non opi-
fex.

5.
Probat ex-
emplum
S. Josephi.

rem & sexcentos alios in laboribus assiduos fuisse, sed in amore divino plus operæ studiique posuisse non dubito: tractabant manibus artis instrumenta, sed corde amoris divino vacabant. Bellarminus etsi dignitate Ecclesiasticâ inter Cardinales ornatus cum urbis Romæ vicis obiens opificesque à manè ad vesperam opificiis suis intentos contueretur; ac quantâ facilitate Deo famulari, amorisque divini sanctis affectionibus operam dare possent, invidere se illis aiebat tanti boni tam facilem possessionem. Non labori, sed cordis desidia aut aberrationibus, aut nimis ad rem externam animi contentionibus omnis amoris divini defectus tribuendus est.

Sed non videtur mihi silentio prætereundum, quod in hoc genere mirabile memorant Græca Menologia. Vir erat Constantinopoli Joannes nomine, qui facultatibus non parvis in pauperes erogatis pauperem ipse vitam delegerat, & frequens in precibus, ad vestibulum templi sanctæ Sophiæ & sæpè orando pernoctare consuevit. Id cum aliquando ageret, vidit à longè splendorem luminis fulgentem, virumque ductum luminis sequentem. Miratus subduxit se in angulum, ut rem tutius perspiceret. Videt hunc ductum lumine templo appropinquan-

tem, factâque ante valvas templi modicâ oratione, impresso portæ crucis signo eam aperientem; ac eodem modo primas & secundas ac tertias fores argenteas referantem: tum in medio sacrario genuflexo preces fundentem, hisque absolutis templo egredientem. Subsequitur Joannes, & post aliquot viarum anfractus, cum alter ad exiguam casam pervenisset, videt illum fores pulsantem, quibus ab uxore Mariâ nomine accensâ lucernâ apertis, omni que tum alio splendore disparente domum ille ingreditur: subsequitur Joannes & januam occupat ac in ædes se immittit, atque ad viri pedes se abjicit, & vitæ rationem ab illo prece & lachrymis extorquere conatur; negat ille, & se hominem pessimum ac idiotam declamat: victus tandem precantis importunitate, dixit, se cerdonem opificio, & Zachariam appellari, ignosceret peccatori, qui iudiciorum Dei metu percussus castitatem cum conjugè servaret, & cum ad tenuis vitæ sustentationem non amplius quam ad trimestre facultates in sumptum suppeterent; labore & soleis nummos pararet, & primò lucelli partem maximam in Christi pauperes divideret, vellet hac ille de rebus extortâ narratione contentus. Egit gratias Joannes, & abiit; sed humilis Cerdo, ut magis lateret, domum

muta-

6.
& iudiciū
Card. Bel-
larmi.

7.
& sancti-
tas civis
Constanti-
nop.

Raderus
in Meno-
logiis
Græcis.

mutavit, ut amori divino liberius & securius vacaret incognitus. Egit in hoc, quod solet divina Majestas, & pauperuli hominis sanctimoniam uni manifestam esse voluit, ut deinde illius notitia ad plures emanaret, multorum aliorum manifestatione in supremum judicij diem reservatâ.

8.
Non rudis
& hebes.

Jam verò quid de hominibus rudis & hebetis ingenij, qui velut terræ filij, nihil præter ea quæ terram concernunt, sapere videntur, in hac de amoris divini possessione controversiâ censuramus? an illos ut incapaces ad alia amandabimus? Opponet se continuò Joannes Gerson, vir in hujus Amoris palæstra exercitatissimus, qui in suo illo aureo tractatu de Monte Contemplationis rationibus, & experienciâ contrarium evincere conatur. Declamabit etiâ contrâ S. Egidius S. Francisci discipulus, qui cum audiisset ex S. Bonaventura rudem fœminam ad colum dies integros sedentem amoris divini æquè capacem esse, quàm ipse Bonaventura literarum præsidio instructissimus; lætitiâ circumfluens, & quasi extra se raptus Cœnobij muros ascendit, & idiotis aliisque accurrentibus hoc S. Bonaventuræ dictum velut ingens, & isti hominum generi perutile arcanum evulgavit. Sed & Beatus Simeon Salus in illis, quos paullo ante mortem Joanni scien-

tiæ divinæ dictavit articulis, unum hunc inseruit: Ne quemquam etiam vilissimæ conditionis haberet contemptui; reperiri enim inter mendicos, & cæcos, qui interioribus animi dotibus ac virtutibus ad instar Solis splendescerent, purgati afflictionibus, quas patienter tolerant. Quot, aiebat, ex illis vidi ego ad sacram Synaxim accedentes auro puriores tum propter agendi simplicitatem, morumque innocentiam, tum quia sudore vultus victum comparant. Dixit aliquando etiam S. Brigitæ Dei Mater hominem vetulum, qui integrum *Pater noster* memoriâ tenere non poterat, Filio suo gratiorem esse Concionatore, qui apud auditores suos magnam gratiam nomenque collegerat. Sed audiamus quid magnus ille Simeon Stylites ad ingentem hominum multitudinem notitiâ divinitus haustâ ex suâ columnâ pronuntiavit.

Ingens terræ motus, & infestæ ædificiorum inde frequentes ruinæ, mortisque plurimorum Antiochiam universam locaque circumjacentia metu compleverant. Vivebat tunc ad instar Angeli carne vestiti Simeon Stylites: ad illum, ut miseriarum lumen unicum, omnis conditionis homines tam ex Ecclesiasticis, quàm ex laicis conolant, & columnam coronâ cingunt, eumque ut Numen iratum

9.
Patet testimonio
B. Virg.

10.
& exemplo
pauperis pij.

iratum precibus suis placare dignetur, supplices rogant. Ille primò illos accusat ut calamitatis auctores, quam peccatis suis in caput suum accersierant; monet deinde unanimi conspiratione ad precandum se prosternant, aspersi que lacrymis simul inclament: Kyrie eleison. Ipsemet in preces se dat, & aliquo spatio temporis elapso, vox è cælo ad illum delabitur: de tot millibus hominum, unius dumtaxat rusticani hominis & ipsius Simeonis precationem flexisse numinis iram, & exaudiri meruisse: jubet ergò quæri rusticum illum, cum que in conspectum adductum proprio nomine compellans, coram omnibus vitæ institutum & rationem aperiret, seridò mandat. Ille primò pudore coopertus se excusare, ignorantiam suam obtendere, sese peccatis inquinatissimum profiteri: sed à S. Stylita compulsus coactusque eloqui: dixit, se dies totos terram colere, & inde collectum lucellum in tres partes dividere, unam pauperibus erogare, alteram solvendis vectigalibus impendere, tertiam in victu quotidiano consumere; nulli unquam malum se imprecatum, sed singulis tantum boni desiderasse, quantum sibi. Excepta sunt hæc magno populi clamore & plausu, omnibus illum propiùs intueri cupientibus, & alijs mediatorem suum

appellantibus, alijs cum lacrymis in ejus amplexum ruentibus, alijs denique illum tanquam cælesti calculo sanctis annumeratum veneratibus: solus ipse pudore perfusus expedire se ex illo gratulantium coetu & tenebras quærere, ubi in abscondito cum Deo ageret, & amoris cælestis sanctis affectionibus habenas laxaret impensius, & securius.

Cum matrimonio illigatis nobis nunc agendum est, è quibus unus ad cælestes nuptias in parabolâ invitatus, parum gratiosè respondit, se omnino venire non posse: & fortassis iudicium S. Pauli patrocinari non paucis videbitur, dum conjugatis cor divisum esse pronuntiat, ut integrum amoris divino consecrari non possit: sed nunquam ego illis assentiar: non equidem inficior magnam conjugatorum partem non matrimonij culpâ, sed suâ ita in illius status delicias simul & sollicitudines sese effundere, ut sancto amoris negotio vel potiùs otio vacare non possint, sed cum Elzearium cum Delphinâ, Ulphonem cum Birgittâ, Henricum cum Cunegonde, Vincentium cum S. Waldetrude intueor, inter illas conjugij spinas enasci etiam rosas amoris pronuntio. Et verò cur illi id præstare non possent quod S. Paulus hortatur, ut conjugum conjugem ita diligat, ut Chri-

II.
Non conjugatus.

II.
Patet varijs exemplis.

B stus

stus Ecclesiam: cur ita sanctè & castè illius status jura servare, ut, sicut aliquando S. Birgitta cælesti revelatione didicit, in medio conjugum decumbentium Christus sibi locum inveniat? cur novi testamenti gratia eò matrimonio conjunctos provehere non possit, virtutis & sanctimonix, quam Zachariam & Elizabeth affecutos fuisse Evangelicæ paginæ testantur? Eos, qui in vitis Patrum perlegendis versati sunt, magnum illum Abbatem Paphnutium sæpius demiratos arbitror; qui cum in severissimâ illâ Anachoretarum disciplinâ annos complures sanctè contrivisset, optavit tandem cælo revelante cognoscere cui in hac virtutum palæstra Dei æstimatione par foret; missus est primò ad tibicinem, tum ad ruralis oppiduli Consulem, eumque conjugatum, ac tertio ad Alexandrinum mercatorem, selectos è tribus hominum generibus viros, qui divini amoris exercitio ita incubuerant, ut homini altissimis contemplationibus in illo solitudinis silentio dedito, & corporis castigationibus ad diètissimo comparari mererentur. Habet divina Majestas non unam in conjugij veptro gemmam absconditam; imò, si Augustino assecimur, multæ sunt nuptiæ, quæ in stadio virtutum Virgines cursu prævertent, illisque tum animi demissione,

tum ardore charitatis victoriæ palmam præcipient. *Dilige*, ait idem Sanctus, & *fac quidquid vis*. Ahbi causam reddit: *Multum facit, qui multum diligit*. Amor donum est voluntatis, quod illa semper habet in promptu, in conjugatis æquè ac solutis: & cur, quæso, divina bonitas, quæ duo corda matrimonij nexu conjunxit, sui etiam amoris vinculo innodare non posset, adeoque sui juris facere, ut in illo statu nihil velint nisi quod vult, & ut vult, eadem ad scopum divinæ gloriæ conspiratione, ac intentione?

Sed fortassis Amor ille sanctus à suo arcebit contubernio homines sceleratos, longaque peccandi consuetudine irretitos, à quibus repulsam non semel passus, & suas sibi res habere jussus, imò contumeliâ violatus, capitales inimicitias expertus est: qui enim fieri poterit, ut tam immemor sui & suæ cælestis originis oblitus, gratiam vilibus capitibus rependat pro injuriâ, & illos vel unico benignioris oculi dignetur aspectu? Hic fortassis nobis hæere aquam putabit aliquis: sed fallitur omnino. Amor enim semper est amor; & omnibus sui facit copiam; semelque admissus omnium vitiorum munitiones & oppositus disijcit atque procurbat. Quinimò ubi Amoris divini indolem atque potentiam, ubi divi-

13.
Non sceleratus.

næ misericordiæ benevolentiam, ubi vim gratiæ, Christi merita, & amantissimi Iesu ad cordis januam perseverantes pulsus propius conspicor, audacter pro nuntio, etiam in veterato peccatori facilem ad amoris cælestis possessionem aditum aperiri. Expertus id est Augustinus licet post longam luctam & propterea à nobis merito audiendus, dum peccatorem his verbis invitat: *In nomine Christi, & qui loquimur, vivimus, & quibus loquimur, vivitis: numquid consilij corrigendi, & mutanda vita mala non est locus? non est tempus? nonne si vis, hodie fit? nonne si vis, modò fit? quid empturus es ut facias? qua emplastra quariturus es? ad quos Indos navigaturus? Ecce cum loquor, mutacor, & factum est, quod tam sapè, & tam diu clamatur ut fiat, & quod aternam pœnam parturit, si non fiat. Illustrari possent pluribus historijs, sed unâ, aut alterâ contenti erimus.*

Gregorius Lombadelli in vitâ B. Francisci Senensis, cujus dies festus Senis agitur Dominica 2. Maij, mirabile Amoris divini stratagemata commemorat. Erat Franciscus inter sceleratos & impios sui temporis milites facile princeps: qui cum aleæ lusu infausto amisisset omnia, in rabiem actus collusori dixit: Etiam irato numine qui mihi hâc oculos dedit, lusu ego illos expono, tu mihi illos c-

ruas, si hoc aleæ jactu superior evadas. Vix impias voces finierat, cum divina ultio hominem opprimit, ac utriusque oculi lumine privavit. Hoc ille velut fulmine tactus, attonitus aliorum manibus abducitur, & cælesti luce collustratus alia inquit consilia: alia stipendia sub Amoris divini signis facere destinat, in seipsum sævit acerrimè, donec recuperatâ oculorum luce, D. Virginis apparitionibus, Angelique tataris frequenti monitione ad meliora excitatus, illorum hortatu Carmelitarum habitum induit, quem die præstituto spectantibus cunctis qui aderant, Angelus de cælo attulit, eumque ut illo vestirent, imperavit: octogenarius & multarum palmarum vir, in Sancti amoris caltris diem obiit, concentu musico animam ejus ad cælestia præmia evolantem comitante, anno salutis 1291. Quis non has divini Amoris Metamorphoses demiretur? Sed ecce aliam.

Hispanus in Regno Mexicano ab altero laceffitus injuriâ, tanto in illum odio exarsit, ut juraret se barbæ & capitis pilos non rasurum, neque rasurum ungues, neque expiaturum Exomologesi animum prius, adversarium quam è medio tolleret. Audit ergo illum visum in civitate, à loco in quo erat viginti leucas distante; iterum diris se devovet, si cibum prius

E 2 sumat

14.
Patet in
Augustino
in Psalm. 63.

15.
Francisco
Senensi.

16.
Et Hispano
injuriam
donante.

sumat quàm hosti vitam eripiat, & è vestigio equum conscendit, iter ieiunus emetitur, & intelligens adversarium in foro esse, eò se confert sclopeto ad necem inferendam expedito instructus, & dum illum, oculos circumferens, investigat, nec reperit; casu fortuito Patrem Societatis in foro ad turbam confertam catechismum habentem videt, & ratus hostem fortè in illa multitudine esse, accedit: & Patrem tum de Dei in peccantes misericordiã differentem audit; compungitur, suam in odio proximi pertinaciam inculcat, divinam in se clementiam demiratur, plorat, & concione absolutã Patrem insecutus, ad pedes ejus provoluitur, & lacrymis perfusus confessione culpas eluit, iterumque vover se cibum non gustaturum etsi jam tri-duo non sumpisset, nisi cum inimico redijset in gratiam, votum illud frustra dissuadente Sacerdote: tandem hostem ob nescio quod debitũ in carcerem conjectum reperit, ad pedes ejus prostratus diuturni odij veniam petit, ac denique (quod perfectæ charitatis est) equum & arma divendit, & ducentarum librarum argenti pretio inde conflato, ære alieno, & carcere hominem liberat, hoc solum efflagitans, ut deinceps amici & fratris loco se habere velit.

26.

Non sum nescius hujusmodi

animorum commotiones, & igneos Amoris effectus usitatos non esse, & abundantiori divinæ gratiæ merito tribuendos: persisto tamen in mea sententia, non esse corroboratæ in malo consuetudinis tam insolitos firmosque rudentes, qui sancti Amoris potentissimã flammã Deo adjuvante non absumantur: compleri que illud Apostoli dictum, *ut ubi superabundavit iniquitas, superabundet & gratia*; Deumque ad referendas misericordiæ fores, & virtutibus omnibus Charitatis velut asseculis aditum hominis cor aperiendum, paratiorem propensioresque esse, quàm homo ipse promptus sit ad desiderandum, & petendum.

CAPUT VII.

Deus amari vult super omnia, & ad id obligat unumquemque rationis capacem sub gravi peccato.

CERTUM est, neminem salutem Cæternam consequi posse, nisi mandata servet: *Si vis ad vitam ingredi, serva mandata*; ait Dei Filius: inter illa verò unum esse in duobus sacre Scripturæ locis expressum omnes legimus Deuteronomij & Matthæi, *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota ani-*

1.
Præceptum
de Charitate.